

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 6 жовтня 1984 року

№ 120 (3471).

Ціна 2 коп.

ТЕЛЕГРАМА В НОМЕР

Є РІЧНИЙ!

Комсомольсько-молодіжний колектив імені XIX з'їзду ВЛКСМ МТФ № 3 колгоспу імені Леніна Доліньського району (керівник О. С. Радченко, групкомсорт В. Поклад) до Дня Конституції рапортує: річне зобов'язання виконано! Від кожної корови надано 3550 кілограмів молока. А найкращий результат у комсомолки Надії Голуб — 3900 кілограмів молока від кожної корови.

В обкомі ЛКСМ України

Бюро обкому комсомолу прийняло постанову «Про підсумки роботи комсомольців і молоді області на збиранні ранніх зернових культур 1984 року».

Переможцями обласного огляду серед райкомів комсомолу визначено:

Новоукраїнський, Олександрійський, Новоархангельський.

Кращими серед комсомольських організацій господарств визначено спілки радгоспу «Олександрійський» Бобринського, птахофабрики «Сагайдацька» Устинівського та колгоспу «Росія» Новоукраїнського районів.

Першість серед комсомольсько-молодіжних збирально-транспортних загонів вибороли:

1. Загін колгоспу імені Фрунзе Ульянівського району (керівник І. Болгаренко).

2. Загін радгоспу імені Куйбишева Бобринського району (керівник М. Савенко).

3. Загін колгоспу «Україна» Олександрійського району (керівник І. Воробійов).

Серед комбайнерів, що воювали СК-6, кращим став комбайновий екіпаж комсомольця Володимира Кушнірова (колгосп імені Карла Маркса Новоукраїнський район), СК-5 — комсомольця Володимира Поліського з колгоспу імені Щорса Доліньського району.

Кращим жаткарем і в області, і в республіці став комсомолець Володимир Дінул з колгоспу імені Шевченка Добровеличківського району. Перше місце і в селюсаря Покровського відділення Кіровоградської райсільгосптехніки молодого комуніста Сергія Полетаєва.

Переможцями серед водіїв автомобілів марки ЗІЛ визначено комсомольця Василя Слоня (Бобринська райсільгосптехніка), марки ГАЗ-53 — молодого комуніста Юрія Кошеля (АТП-10041 Новоукраїнського району), марки КамАЗ-5320 — комсомольця Володимира Ковтуна (Бобринська райсільгосптехніка).

Бюро обкому комсомолу постановило нагородити переможців соціалістичного змагання на збиранні врожаю-84 пільговими туристичними путівками до Народної Республіки Болгарії, Почесними грамотами обкому ЛКСМ України і знаками ЦК ВЛКСМ «Золотий колос».

**„Я КРАЇНИ
ІНШОЇ
НЕ ЗНАЮ,
ДЕ ЛЮДИНА
ВІЛЬНО
ТАК РОСТЕ.“**

Основні риси розвинутого соціалістичного суспільства, великі переваги соціалізму, його загальні демократичні принципи, що виражають класову суть нашої держави, з особливою повнотою і яскравістю знайшли відображення у новій Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік, яка після всенародного обговорення й схвалення була прийнята сім років тому Верховною Радою СРСР.

РЯДОК У РАПОРТ

△ Експлуатаційники і вантажні електровазони колони імені 60-річчя ЛКСМУ Знаменського локомотивного депо (керівник М. І. Пфафенрот, групкомсорт Євген Костів) зустрічають сьому річницю Конституції вагомими трудовими успіхами: більш як 3180 великогазовими складами перевезено близько 1 мільйона 900 тисяч тонн народногосподарських вантажів.

△ До Дня Конституції комсомольсько-молодіжна бригада по збиранню динамічних головок (керівник Наталка Штиленко, групкомсорт Надія Куценко) у змаганні за економію сировини та матеріалів на Кіровоградському заводі радіозиробів, перевищуючи щомісячні завдання на 4—5 відсотків, до сьомого жовтня заощадила замість п'ятдесяти планових 170 карбованців.

«А який мій особистий внесок у виконання завдань п'ятирічки? Що я зробив? Чи можу працювати краще, ефективніше? Що для цього потрібно?» — ось коло основних питань, порушених у публіцистичному виступі Героя Соціалістичної Праці, бригадира тракторної бригади колгоспу «Росія» Новоукраїнського району В. С. Андріяша. Статтю прославленого хлібороба «Хліб наш насущний» ось уже півтора року обговорюють молоді трудівники промисловості і сільського господарства області.

На свято газети «Молодий комуніст» у місті Олександрії, присвячене 40-річчю Великої Перемоги і 80-річчю з дня народження М. Островського, був запрошений ланковий КМК гірничоочисного вибою дільниці № 1 шахти «Світлопільська» молодий комуніст Анатолій Щербина. Пропонуємо записати розмови нашого кореспондента з А. Щербиною під час усього випуску газети.

КОР.: — Анатолію! Як ваш колектив виконує свої соціалістичні зобов'язання? Чи вдається добути надпланового підвищення продуктивності праці на 1 процент і додатково знизити собівартість на 0,5 процентів?

А. ЩЕРБИНА: — Нам вдається виконувати додатково завдання незважаючи на те, що пішли

покривленості лави із сипким вугіллям. Ці лави викликають часте обривання покрівлі, а отже ми змушені більше затратити пісоматеріалів. На 220 тонн вугілля замість сотні обалолів нами затрачено 135... Об'єктивним труднощам ми протиста-

вили особисте трудове сумління...

КОР.: — Трудова совість, її повне використання, як

брати вугілля вручну. А це — прямий шлях до зриву виконання бригадою плану.

КОР.: — А які у вас існують невикористані виробничі резерви?

А. ЩЕРБИНА: — Найсуттєвіших — три. Перший повністю залежить від нас самих: можна менше витрачати часу на кінцевих операціях — на операціях хвостової і приводної голівки. Другий резерв — підвищення оперативності роботи вугільного складу, зокрема, в поліпшенні функцій стрічкового конвейєра. Це дасть змогу зменшити кількість і час простоя. Постачання бригаді в достатній кількості ущільнювальних кілець на маслосасос і високонапірних шланг — це третій резерв для надпланових показників: адже тоді буде забезпечено оптимальний тиск на маслостандії...

Розмову вів А. БЕЗТАНА. м. Олександрія.

П'ЯТИРІЧКА І МИ. РОЗМОВА З МОЛОДИМ СУЧАСНИКОМ

АВТОРИТЕТ — В СУМЛІННІ

сказав В. С. Андріяш, вагомий резерв підвищення виробничих показників...

А. ЩЕРБИНА: — Так, саме добросовісне ставлення до роботи — наш основний критерій на шляху до надпланового вугілля. Знаєте, я просто не уявляю в рядах бригади якогось ледаря. Приміром, у кінці зміни грапляється обривання покрівлі. Ми одразу пересуваємо секції. Таким чином створюємо умови для роботи ланки, що працюватиме у наступну зміну. Адже може статися завал, і нашим товаришам по бригаді доведеться

Буває, доводиться виправляти помилки прохідників підготовчої дільниці — через нерівне проходження ними штреку. У нас, звичайно, є підстави припинити роботу. Але ми вирівнюємо лаву — і за роботу. Приємно, що поряд з нашими передовиками Миколою Слісаренком, Олександром Феданом добросовісно трудяться, переймають риси чесності і мужності шахтарської професії новобранці колективу — Славко Тищенко і Сергій Падалиця.

НАШІ ЗДОБУТКИ — ТОБІ, БАТЬКІВЩИНІ

З неспокоєм у серці

Є питання комсомольського життя, які можна віднести до категорії «вічних». З кожним роком загострюється актуальність і значимість проблеми підвищення бойовистості первинних комсомольських організацій, створення в них творчої атмосфери. На цьому з новою силою наголошено і в постанові ЦК КПРС «Про дальше поліпшення партійного керівництва комсомолом, підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді».

Більше двох тисяч комсомольців Новгородківського району об'єднано в 64 первинні комсомольські організації. На те, куди спрямувати зусилля кожної організації, кожного члена ВЛКСМ, щоб первинна стала ударною групою, яка завжди може надати допомогу, виявляє свою ініціативу звертаючись особлива увага на минулі звітно-виборні районні комсомольські конференції. На ній же був проголошений хід соціалістичного змагання під девізом «Хі п'ятиріччя — ударну працю, знання, ініціативу і творчість молодих», у якому беруть участь тисячі трудівників.

Справжнім екзаменом на зрілість для молоді району стали жнива 1984 року. В них взяло участь більше 150 комсомольців. На ланках працювало 27 комбайнових, більше 90 автомобільних і тракторних екіпажів, а також 18 сімейних. Поруч з батьком на комбайні працював і секретар комітету комсомолу колгоспу імені Ульянова Володимир Ізюмов. Він намолотив 7581 центнер хліба.

Успіхи молодих виробничників значною мірою залежать від організаторської роботи первинної організації. Два роки тому за ініціативою комітету комсомолу, колгоспу імені Шевченка на молочнотоварній фермі створено комсомольсько-молодичну ланку. Нині цей колектив один із перших у соціалістичному змаганні тваринників району, а його групкомсорт Раїса Хваста очолює змагання молодих доярок.

Широку підтримку серед механізаторів господарства знайшла ініціатива молоді Новоукраїнського і Олександрійського районів, які взяли шефство над вирощуванням зернової кукурудзи. Із молодих хліборобів колгоспу створено ланку по вирощуванню кукурудзи на площі 310 гектарів. Трудові почини комсомольців, як правило, знаходять підтримку в партійному комітеті, правлінні колгоспу.

Особливої уваги сьогодні вимагає учнівська молодь. В «Основних напрямках реформи загальноосвітньої та професійної школи» наголошено на необхідності підвищення авторитету учнівських комсомольських організацій. Авторитет первинної залежить у першу чергу від конкретних справ. Широко відомий досвід роботи педагогічного колективу, учительської та учнівської комсомольських організацій Новгородківської середньої школи № 2. Учнівська виробнича бригада цієї школи, яка нараховує 122 члени, має в користуванні 175 гектарів орної землі, в тому числі 25 гектарів в окремому масиві. В розпорядженні учнів 4 трактори, автомобіль, комбайн 2 плуги. З метою ознайомлення учнів з навиками землеробства на полях вирощується дев'ять культур в сівозміні. Шкільна виробнича працює під науковим керівництвом кафедри рослинництва Одеського сільськогосподарського інституту.

Під час літньої трудової чверті працювали доярками в рідному господарстві Любов Лисенко, Любов Приходько з Погребняківської середньої школи, всього ж у господарствах району на тваринницьких фермах працювало 38 учнів. Залучення молоді до суспільно корисної праці, продумана профорієнтаційна робота дає свої результати. Якщо в 1981 році комітети комсомолу направили на навчання в Новгородківське СПТУ № 27 учнів, то в нинішньому році з комсомольськими путівками до училища прийшло 87 випускників шкіл.

Комсомольські організації району постійно відчувують ділову підтримку парторганізацій. За останній час збільшилась кількість молодих комуністів, яких обрано до керівних органів первинних комсомольських організацій. Серед секретарів комітету комсомолу 70 процентів молодих членів партії, авторитетних, ініціативних ватажків молоді. Протягом п'яти років очолює комітет комсомолу птахофабрики «Новгородківська» член КПРС Наталія Яценко. За цей час комсомольська організація зросла вдвоє. Більшість комсомольців працює на вирішальних ділянках виробництва. Поліпшилась внутрішнікова робота.

Вагомий внесок у виховання молоді вносять ветерани партії і комсомолу Нестір Миколайович Удовиченко, Пантелей Онисимович Стрижак, Павло Федосієвич Козуль, Яків Максимович Плаховець та багато інших. Часто зустрічаючись з молоддю, вони розповідають про свою опалену війною юність, беруть активну участь у масових заходах, які проводять комсомольські організації.

У постанові ЦК КПРС «Про дальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді» вказано на ряд упущень у роботі комітетів комсомолу. Комсомольці району розуміють необхідність більш крутого повороту до посилення конкретної організаторської і виховної діяльності серед комсомольців і неспівкової молоді. Саме про це іде зацікавлена розмова на звітно-виборних зборах у комсомольських організаціях району.

С. БОГОМОЛОВ,
перший секретар Новгородківського району комсомолу.

Н АШІ кореспондент побував у дружині імені Олега Кошового Першотравенської середньої школи Компаніївського району. Цього разу лінійка у юних першотравенців була дещо незвичайною. Чим? Бо проходила не як завжди — на шкільному подвір'ї чи в актовому залі, а на току місцевого колгоспу імені Урицького. Вийшло так, що школярі на прохання старших прийшли їм на поміч, щоб пошвидше впоратися із збиранням урожаю. А потім вирішили: «Лінійку проведемо прямо на робочому місці».

Дружина, шкуйсь! — лунає команда старшої піонервожатої Любові Володимирівни Шрамко. Головам рад загонів приготуватися до здачі рапортів...

Дружина у Першотравенській десятирічці — 66 піонерів. І добрих справ, зроблених ними у рамках минулого Маршу юних лєнінців «Ім'я Лєніна в серці кожного. Вірність партії ділом доведемо», не перелічити. Гордість школи — клуб інтернаціональної дружби «Дружба», лінгвістичний гурток «Мови світу» Іван Тимощук. Прядун, всі члени КДЮ проходять урочисте посвячення. Тому не дивно, чому нинішні п'ятикласники з особливим трепетом пригадують той момент, коли президент клубу Лариса

«Салют, Перемого!»

Недавно у житті багатомільйонної армії піонерів країни почався новий етап: Марш юних лєнінців «Салют, Перемого!». А стартував він на традиційній Всесоюзній піонерській радіолінійці, котру започатковано 64 роки тому. 2 жовтня 1920 року, з трибуни III Всеросійського з'їзду РКСМ В. І. Лєнін проголосив прості і мудрі слова: завдання полягає в тому, щоб учитися. Лєнінський заповіт першими підхопили комсомольці 20-х. Від дідів, батьків наших він прийшов і до нинішніх поколінь. 2 жовтня всі піонерські дружини збираються на Всесоюзну радіолінійку, де сповідають, що крокують у єдиному строю разом із партією і комсомолом, де готові доповісти, як виконують накази вождя світового пролетаріату — вчитися комунізму.

Прядун у присутності вчителів, численних гостей оголосила, що Василь Чубар, Люда Рожкова, Галія Руда та ще кілька хлопчиків і дівчаток стали повоправними кід-зчми. Воин, як і Світлана Мартинівна, як і Оксана Голіщенко, Оксана Радова, Валя Чубар, Оксана Мартинівна, взяли за пошуки оцінок: біліців, полеглих за визволення Першотравенки у роки війни. А невдовзі по селу пролетіла новина: на могилі К. Ш. Інгмана приїхав його син. Щоб побачити край, за який віддав життя батько, взяти кмітливо землі з його могилки, вивести сердечну подяку невідомим пошуковцям.

З ВИЧАПНО, не могли не згадати юні лєнінці і про роботу нещодавно створеного штабу «За знання»,

Очолує його відмінниця навчання восьмикласниця Світлана Мартинівна. Він координує діяльність класних консультантів, б'є тривогу з приводу кожної негативної оцінки. Так що ледарям і двішкам тепер нема спокою.

Стати піонером-інструктором не так просто: мало добре вчитися, мати зразковий поведінку. Треба й свою активність в загоні, дружині показувати прикладом молодшим, тим, хто тільки вступає у піонери або мріє про той момент, коли на його грудях запалає кумачем галстук, вчителів різних піонерських ритуалів. Саме так у дружині імені Олега Кошового Толя Безчасний, Олег Литвинюк, Юрко Казначейський.

...13 годин 30 хвилин. Із портативного радіоприймача, що в руках піонервожатої, чується перекладний Кремлівський курантів і сингаїли фанфар «Слу, хайте всі!». Тісним кільцем оточили діти Любов Володимирівну, щоб почути, звернені до піонерів Країни Рад, слова секретаря ЦК ВЛКСМ, голови Центральної Ради Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Лєніна Л. І. Шевцової.

А потім кожен загін вручає голові ради дружини Людї Рожковій своє Піонерське Слово, де сказано, до чого він прагне, тим, чого хоче досягти. В свою чергу загін отримує трудовий паспорт і трудову путівку, в яких можна було зразу зробити перший запис: «Відмінно попрацювати на колгоспному току по очищенню качанів кукурудзи. Зароблені кошти — у фонд XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів...».

Т. КУДРЯ.

СПОСІБ ЖИТТЯ — РАДЯНСЬКИЙ

НОВОСІЛЛЯ У ВЕСЕЛІВЦІ

ЦЬОГО щасливого дня Володимир і Галина Вольські чекали з нетерпінням. Сім'я нещодавно збільшилася — шестирічна Іришка тепер мала сестричку Юлю. Трохи тісно стало у старій хаті.

І ось у молодого подружжя новосілля. Радість світається очі господарки. Вона оглядає нове житло, не приховуючи хвилювання. Правління колгоспу виділо сім'ї сільських вчителів ордер на новий, щойно споруджений будинок. Цегляний, із широкими світлими вікнами, двома ганками, під шифером, стіни оздоблені красивим орнаментом. У будинку — чотири кімнати, кухня, ве-

ранда, підсобні приміщення. Зручностями квартира не поступається міській — є водопровід, водопостачання, каналізація. Такі новосілля у Веселівці сьогодні — явище типові. Не пізнати тепер старого села. Поряд з ним виростило нове, сучасне. Шефи з підприємств Кіровоградської області тут близько п'ятидесяти однопверхових будинків, розрахованих на одну і дві сім'ї. Біля кожного з них — город, підсобні приміщення.

Одну з нових вулиць у Веселівці назвали Шефською — на знак поваги до тих, хто спорудив будинок. У цьому мікрорайоні Веселівки (є, бачте, і в селі мікрорайоні!) споруджується школа, дитячий садок, стадіон, клуб. Неподалий з'явився ставок.

Поступово заселяється вулиця Шефська. В'їхали у нові квартири бригадир тракторної бригади Михайло Безверхній, завгар Сергій Шевченко, справив новосілля колгоспний механізатор Віктор Жарук.

Радість і щастя поселилося у новій Веселівці. Селі оновленому, селі, народженому вдруге.

Ю. ГОРИЦВІТ.

Кіровоградський район. На знімку: сім'я Вольських.

Фото І. КОРЗУНА.

КОР.: Нелю Олександрівну, нещодавно лікарні випустили сім років...

Н. О. КОЛЕЧКИНА: Так, строк короткий, але в справі охорони здоров'я дітей за цей час зроблено немало. Лікарня має 640 місць. В п'ятнадцяти спеціалізованих відділеннях хворі діти отримують кваліфіковану медичну допомогу. Велике фізико-терапевтичне відділення, фотолaboratorія, рентгенкабінет оснащені найновішою апаратурою.

В середньому за рік у нас лікується близько чотирнадцяти тисяч дітей. У лікарні з успіхом проводять складні операції на суглобах, в результаті чого лікарі повертають дітям здоров'я, радість руху. До дуже складних операцій ми відносимо також виправлення викиркованого хребта. Мікрохірургію на очах робить досвідчений лікар Анатолій Володимирович Шевельов.

КОР.: Ось ви назвали досвідченого лікаря. А на яких ділянках у вас працює молода зміна?

Н. О. КОЛЕЧКИНА: Майже на всіх. І не на легких. Бо легкими ділянками у лікарні не буває — всюди треба піклуватися про найдорожче у людини: здоров'я.

Багато молоді в нас працює у реанімаційному відділенні. Цього року сюди прийшли молоді лікарі Володимир Басенко і Юрій Нобілянський. Після за-

ЗА СОНЯЧНИЙ СМІХ

Багато молодих лікарів, недавніх випускників вузів і середніх спеціальних закладів працює нині в обласній дитячій лікарні, якій нещодавно виповнилось сім років. Наш громадський кореспондент зустрівся з виконуючою обов'язки головного лікаря Нелю Олександрівною Колечкіною і попросив її відповісти на кілька запитань.

кінчення медучилищ — тут лікують діток медсестри Надія Богданова, Людмила Смоляр, Зоя Галкіна, Оксана Кузьменко, Олена Юрченко.

Володимир БАСЕНКО: В цьому відділенні я проходив інтернатурну практику, том після закінчення інституту я залишився працювати. Люблю свою роботу, дітей. Сильною талнохворим, дітям довелось повернути життя.

Як правило, нещасні випадки з дітьми є результатом недовладу батьків. Ось, наприклад, нещодавно, 20 вересня, з села Мошоринського Знаменського району привезли півторарічного Сергія М. Через батьківську необережність дитина випила оцтову есенцію, обпекла рот, горло. Сергійкові зробили внутрішньовенне вливання плазми, білкових препаратів. Чотири доби лікарі, медсестри боролися за життя хлопчика. Зараз криза минула, Сергія передано в інше відділення.

Н. О. КОЛЕЧКИНА: Молодішній колектив у нас і в

хірургічному відділенні. Недавні випускники вузів хірургів Вячеслав Онопний, Володимир Білий, молоді медсестри Тетяна Анашкіна, Валентина Стрюк разом зі своїм керівником, лікарем вищої категорії Олегом Лаврентієвичем Малютюком користуються заслуженим авторитетом серед охоронців здоров'я міста.

КОР.: Нелю Олександрівно, медицина, як і всяка галузь людської діяльності, не стоїть на місці. Н. О. КОЛЕЧКИНА: Так, ми широко впроваджуємо новинки медицини в життя. Треба сказати, що яєсь особливе чути на ці новинки і прагнення ввести їх до свого арсеналу мають лікарі фізіотерапевтичного відділення, яке очолює молодий лікар Віра Віневцева.

Якщо ж говорити взагалі, то можна навести ось таку цифру: торік ми впровадили 44 лікувальних і 11 діагностичних нових методів, а цього року уне — вісімнадцять методик лікування дітей.

КОР.: І останнє запитання. Не в кожному районному центрі є такі кваліфіковані дитячі лікарі, як у Кіровограді. Які стосунки у вас із районними лікарнями?

Н. О. КОЛЕЧКИНА: Регулярно надаємо методичну і консультаційну допомогу. За кожним дитячим лікарем обласної лікарні закріплено певний район області. В минулому році здійснено близько п'ятдесяти планових виїздів лікарів у районні лікарні.

Вдячні листи нам присилають батьки з усіх куточків області. Ось нещодавно заручилися рідні від сімей Нецаских, Чумаків із села Іванівки Новоархангельського району, Шамшурів із села Рівного, Шубенків із Веселого Кута Новоукраїнського, Петлюків із Свердлового Бобринецького району та багато, багато інших. В цих листах батьки дякують медичному персоналу, дякують державі за врятоване життя їхніх дітей, за їхню радість, за сонячний сміх.

Л. КРАМАРЕНКО,
громадський кореспондент «Молодого комунар».

7 ЖОВТНЯ — ДЕНЬ ВЧИТЕЛЯ

ПРОФЕСІЯ ЮНОСТІ

Не мучте себе здогадками, яка ж це така спеціальність юності та ще й вічної. Допоможу вам, дорогі читачу: мова йтиме про вчительське покликання.

Завжди вчитель в оточенні допитливих, вимогливих, сяючих дитячих очей, щасливих усмішок. І не має права на втому, поганий настрій. На всіх і на все повинно вистачити знань, доброти, такту, великодушності. Проте як би багато не вимагала нині школа, вона і заряджає педагога молодістю й особливою енергією. Про людину, який ці якості притаманні — вчительку. Знаю янська середньої школи № 6 Людмила Володимирівна Коротич — і хочеться розказати.

... Ми стоїмо біля вікна, що виходить на шкільне подвір'я.

— Коли я була ще школяркою, оці ялини, каштани, горіхи були зовсім крихітними. Тепер бачте, як підрости. А школа — ось ці коридори, класи, кабінети — вона здавалася ж такою величезною, просторою, високою.

Тепер все змінилось: вирости дерева, посаджені Людою — школяркою і бона, Л. В. Коротич, із всюдисущою, цікавою учениці перетворилася у значущу, повну енергії бажання працювати Людмилу Володимирівну — вчительку фізики.

Сказати, що вона просто викладає предмет — значить не сказати нічого. Слова треба обов'язково проілюструвати. Приклад?

Фізика у шостих класах — дисципліна нова. Ось чому з перших же днів навчання на вчителів лежить велика проблема: як зробити, щоб предмет викликав у дітей інтерес? Людмила Володимирівна знайшла вихід — віднедавна у школі запрацювало товариство юних фізиків «Альфа». Його члени — всі бачаючи із шостих по десяти класи. А щоб стати повноправним членом «Альфи», вимагається своєрідний вступний внесок — зробити будьякий фізичний прилад власної конструкції і написати реферат з питання, що найбільше цікавить.

Коли ми заводимо мову про фізику, в очях у Людмили Володимирівни спалахують іскринки, і я вже визнаю, що бажуючих працювати в товаристві дуже багато і що її вихованці із шостого «А» (тут класним керівником Л. В. Коротич) Діма Кантакуюв, два Павлики — Локтев та Шуліка — серйозно захопилися її предметом.

— Чому я обрала фізику? Якось ніколи не пробувала знайти відповідь на це запитання. Скоріше всього теж із шостого класу. Викладачем тоді у

нас була Олена Григорівна Мойсейченко — прекрасний учитель, чудова людина. Ну, а потім фізикою вчився у Кіровоградського педагогічного інституту, де, я вважаю, мені добре пощастило. Співпрацюючи з викладачами Юлією Михайлівною Мамонтовою та Ігорем Васильовичем Поповим в котрий раз переконало мене: у виборі предмету і професії я не помилилася.

Як часто трапляється: одержавши учнів атестат про середню освіту, вкрити стаття вчителем. Закінчив навчальний заклад і, не чекаючи його у рідній школі, «худи-ноудь», я не додумався, доводилося чути від молодих педагогів, пояснюють вони свою думку просто: мовляв, ти мене знала школяркою, а це вже — спеціаліст. Для вчителів, які вчили, так і лишилося учнем, дитиною. Авторитет у колег та й вихованців здобути неможливо.

Людмила (хви вибачить за таку фамільярність) протилежної думки.

— Як же можна швидко влитися в колектив, не знаючи його традицій і традицій школи, не переживши разом з учнями, колегами всіх радощів і прикрощів? — розмірковує вголос вчителька. — Я й на практику сюди ж, у шосту десятирічку, попросилася. Все ж мені тут рідне...

Знаю янська СШ № 6 вважається школою мислячої, але шефські зв'язки з колгоспом імені Кірова має найтісніші. Особливо нині, коли треба допомогти колгоспникам у збиранні врожаю пізніх культур.

Після уроків у школі не мічався трудовий десант, але туман, дощ, мряка поламали усі плани. Настрий у 9 «Б» на «маленьку трійку». Двері відчиняє Людмила Володимирівна.

— Так, чого нудьгуєте? «Вічний поклик» дивилися? У яких умовах люди працювали? Може, спробуємо на небо не дивитися та й гайнемо в поле?

Повеселішали Людо Охватуєнко, Руслан Тімербулатов, Вадим Глушков. Добровольців виявилось аж дев'ятнадцять. І потрудилися тоді так, що й самі дивувалися: 18 причепів буряків навантажили, а зароблене — сто карбованців — односторонньо вирішили перечислити до фонду Всесвітнього фестивалю молоді і студентів.

Співпрацювати з Людмилу Володимирівну хочеться побільше і подовше. Це без перебільшення. Тільки помічаю, як вона раз по раз нетерпляче поглядає на годинник:

— Вбачте, будь ласка. На мене чекають. У мене ж урок...

Т. СТОРОЖУК.
Фото В. ГРИБА.

ЖИНОЧЕ питання — одне з найскладніших у юридичному і соціальному плані. Будь-яка сучасна демократична концепція виходить із рівності чоловіків і жінок у політичних, економічних, громадських, культурних та інших правах. Це — єдиний правильний підхід.

Але беззаперечно й те, що справжня рівність можлива лише в тому випадку, коли однаковим правам індивідів відповідають такі ж однакові їх обов'язки по відношенню до держави, суспільства і одини до одного. Стосовно до реального становища чоловіків і жінок таку рівновагу встановити вкрай складно. Яким би не був прогрес суспільства у досягненні рівності статей, жінки порівняно з чоловіками продовжують нести значно більший багаж обов'язків. Наприклад, одне з соціологічних досліджень, проведених у СРСР, показало, що приготування їжі займає у жінок 10—12 годин на тиждень, а у чоловіків півтори—дві години. На купівлю продуктів жінка витрачає близько 6 годин, а чоловік — близько 3 годин на тиждень; на праця — відповідно 6 годин і близько 20—30 хвилин і т. д. У частині жінок загальне трудове навантаження виявляється на 15—20 процентів більшим від загального трудового навантаження чоловіків.

Жінка, зайнята вихованням, народженням і вихованням дитини, домашнім господарством, турботою про сім'ю, природно, меншою мірою може використовувати свої права, навіть коли юридично вони надані їй на умовах повної рівності з чоловіком.

«Жінка і чоловік мають в СРСР однакові права», — записано в статті 35 Конституції СРСР. «Сім'я захищається під захистом держави», — вказується в статті 55 того ж Основного закону, де викладені різні види державної допомоги сім'ї. Важливі юридичні гарантії рівноправ'я жінок є у кримінальному законодавстві. Статті Кримінального кодексу встановлюють, що перешкоджання жінці брати участь у державній, громадській чи культурній діяльності, якщо воно поєднане з насильством чи загрозою його застосування, карається позбавленням волі на строк до двох років чи виправними роботами на строк до одного року. Відмова в прийомі на роботу чи звільнення з роботи жінки з мотивів її вагітності, а також відмова в прийомі на роботу матері, що годує груддю, карається виправними роботами на строк до одного року чи звільненням від посади.

У СРСР юридичний статус жінок регулюється законом про громадянські права 1964 року. Враховуючи його низьку ефективність, прогресивна громадська інтелігенція вже з початку 70-х років стала вимагати підтвердження рівноправ'я жінок на

з метою привернення на свій бік жінок-виборців президент США Рейган спеціальним декретом увів «день рівності жінок», який уперше відзначався цього року. У зв'язку з цим у американських засобах масової інформації активно обговорювалося питання про становище жінок у США і СРСР. Твердилося, зокрема, що участь радянських жінок у народному господарстві, державному і громадському житті нібито не відповідає їх реальній базі і значенню в складі населення Радянського Союзу і одночасно багато говорилось про успіхи в емансипації американських жінок. Про те, як усе є насправді, пише кандидат юридичних наук ЕРНЕСТ АМЕТІСТОВ.

РІВНОПРАВ'Я ЖІНОК: СЛОВА І ДІЛА

Рівні основного закону. Уже близько 15 років у країні йде дискусія з цього приводу...

Втім, у США висловлюють побоювання, що прийняття поправки до консти-

туції може не поліпшити, а навпаки, ускладнити становище жінок, особливо на виробництві. Справа в тому, що в феміністському русі країни досить поши-

Завершила роботу над дитячою кантатою «У світі прекрасного» філософ і юнак Абдуллазаде. Учений ступінь кандидата філософських наук дав можливість об'єднати і Абдуллазаде зайняти посаду завідувача кафедрою філософії і наукового комунізму в педагогічному інституті іноземних мов у місті Баку. Закінчивши композиторський факультет Азербайджанської консерваторії, вона вирішила вчитися далі, захопившись філософією, вдосконалювала свої знання в аспірантурі при Московському державному університеті. Тема її кандидатської дисертації — «Проблема музичного мистецтва в естетиці Гегеля» віддало поєднувала її захоплення музикою і філософією.

Крім кантати «У світі прекрасного», композитор Г. Абдуллазаде має й інші твори — симфонії, кuartети, сонати, романси, пісні.

Сам по собі факт викладання філософії жінкою-композитором нікого не здивує. Але варто згадати, у яких умовах — замкнута в рамках сім'ї, схована від світу чадурою, позбавлена всіх прав — жила жінка в дореволюційному Азербайджані.

Тільки два проценти азербайджанок були письменни до перемоги Радянської влади в Азербайджані — старі традиції забороняли мусульманкам учитися. Сьогодні ж серед азербайджанських учених — більше третини жінок. Рівноправ'я жінок з чоловіками в усіх галузях громадсько-політичної і культурної діяльності законодавчо закріплено Конституцією СРСР. І доля Г. Абдуллазаде є наочним прикладом цього.

На знімку: Г. АБДУЛЛАЗАДЕ (в центрі) зі своїми студентками на екскурсії в музеї мистецтва імені Ф. Мустафасва.

Фото А. ТАВАКАЛОВА.
Фотохроніка ТАРС.

рені настрої на користь урівноваження чоловіків і жінок у доступі до всіх професій, у тому числі й таких, що об'єктивно шкідливі для жіночого організму. Викликано це хронічним безробіттям. Такі настрої охоче використовують у своїх цілях підприємці. З середини 60-х років у більшості штатів стали відмінюватися закони, спрямовані на охорону праці жінок, закони, що забороняли їм трудитися вночі і обмежували годинні роботи протягом дня і тижня.

У нічці 70-х частна жінок серед студентів вузів США становила 50 процентів. Однак факт здобуття вищої освіти ніяк не забезпечує їм адекватної зайнятості. На початку 80-х жінок у США становили тільки 11 процентів загальної кількості лікарів, 4,4 — інженерів, 14 — юристів, 9,5 — науковців.

Незважаючи на законодавчі заборони, у США триває дискримінація жінок в оплаті праці. Середній зарплаток жінок становить 59 процентів зарплати чоловіків.

У Сполучених Штатах помітна стійка тенденція утримувати жінок на низьких кваліфікаційних сходинках. Так, жінці, що має учений ступінь, потрібно в середньому не менше дев'яти років, щоб просунутися по службі від асистента до доцента, тоді коли чоловікові необхідно 3 роки.

Якщо в СРСР жінки-депутати складають 32,8 процента загальної кількості депутатів Верховної Ради СРСР (1984 р.), 36 — Верховний Рад союзних республік і 50 — місцевих Рад народних депутатів, то в Конгресі США лише 23 жінки, з них тільки дві — в сенаті.

Радянська держава послідовно здійснює програму заходів сприяння сім'ї, материнству і дитинству, спрямованих на створення фактичних гарантій рівноправ'я жінок у праці і громадському житті. Збільшені виплати по вагітності й родах до розміру повного заробітку незалежно від трудового стажу; значно збільшено кількість оплачуваних днів по догляду за хворою дитиною; введені допомоги на дітей у малозабезпечених сім'ях; збільшена допомога одиноким матерям; уведені частково оплачувана відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею одного року, додаткова відпустка без збереження зарплати — до досягнення нею півтора року, виплата державної допомоги при народженні дитини тощо.

Таким чином, Радянська держава навіть в умовах небезпечного загострення міжнародної обстановки неухильно продовжує виконання соціальної програми, спрямованої на подальше забезпечення рівноправ'я жінок, розширення їх трудової і громадської активності. Все це свідчить про абсолютно різний підхід до жіночого питання в СРСР і США.

(АФН).

КОЛИ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ МРІЇ

У ВЕРЕСНІ в Одесі проходив республіканський конкурс вокалістів імені М. В. Лисенка. Переможницею в ньому стала наша землячка випускниця Кіровоградської середньої школи № 6 Наталія Кравцова.

Нині Наталія стажистка Київського театру опери і балету.

Ще у школі мріяла Наталка про оперну сцену. Одним із її кроків до мрії був вступ до Кіровоградського музичного училища. Це про таких, як вона, певно, колись сказав видатний російський музичний критик В. В. Стасов: «Яка головна ознака справжнього таланту? Це

постійний розвиток, постійне самовдосконалення».

Величезна заслуга у творчому становленні Н. Кравцової належить її педагогу народної артистки СРСР, професору Київської консерваторії Єлизаветі Іванівні Чавлар, яка дала цілеспрямований розвиток здібностям своєї

учениці і привела її до вершин музики.

Незабаром відбудеться Всесоюзний конкурс вокалістів імені М. І. Глінки. У ньому візьмуть участь лауреати і дипломанти Республіканського конкурсу імені М. В. Лисенка. Співатиме на ньому і Наталія Кравцова.

О. ІМНАТЬЄВА,
студентка Одеської консерваторії.

Більше десяти років тому комсомольці магазину «Оксана» Кіровоградського міськпромоту зарахували у свій колектив Олега Кошового і Любов Шевцову. Гроші, зароблені молодогвардійцями, продавці перераховують у Фонд миру. За вісім місяців цього року перераховано 1801 карбованець. Всього ж із 1973 року — більше 30 тисяч карбованців.

На знімку: члени комсомольсько-молодіжного магазину «Оксана» (зліва направо) Світлана ШЕВЕЛОВА, Алла СТЕПАНОВА, Віолетта ВАРЕЦЬКА, Ірина ПАНЧЕНКО, Любов БАГМЕТ.

Фото М. БУЧИНСЬКОГО.

ГПО НА МАРШІ

ПРИКЛАД ЧЕМПІОНА

салися до групи ГПО, отримали від тренера завдання не тільки займатися за індивідуальними планами, а й допомагати своїм старшим товаришам готувати інвентар до тренувань, вести графіки бігу.

Такі ж групи О. Глушенка формують і в інших видах багатоборства. Під час тренування з плавання одну з них очолює В. Сокирко, з кульової стрільби — Л. Сліпченко, з легкої атлетики — А. Богашов.

Своїм учителем, який допоміг домогтися високих результатів не тільки в спорті, а й у тренерській діяльності, О. Глушенку вважає тренера збірної команди області з багатоборства ГПО М. М. Запльоскіна. Під керівництвом Михайла Миколайовича Олександр тренується. До нього звертається за порадами, як будувати заняття, розповідає йому про свої клопоти, отримує кваліфіковані консультації.

Турбується він і про створення міцної спортивної бази. Нині зводиться новий побутовий корпус ремонтно-механічного заводу імені Тарутини. Тут буде спортивний зал, тир. Спортсмени допомагають його споруджувати, беруть участь і в будівництві спортивних майданчиків. Наявність міцної спортивної бази дасть можливість залучити до занять багатоборством ГПО десятки робітників і службовців заводу.

Ю. ДНІПРОВСЬКИЙ.

...Того дня Олександр Глушенко став чемпіоном району з багатоборства ГПО. Але покидав стадіон, як і його друзі, засмученим — команда заводу виступила невдало.

Наступного дня підійшов до інструктора з фізкультури і спорту І. Я. Писаренка.

— Іване Яковичу, ось зробив аналіз командного виступу. Відстаємо ми у стрільбі, плаванні. Що як почну займатися з багатоборцями за чіткою системою? Є вже план.

Олександр Глушенко вже більше п'яти років тренує на громадських засадах членів збірної команди ремонтно-механічного заводу імені Тарутини з багатоборства ГПО. Він — чемпіон республіки серед багатоборців підприємств галузі.

Олександр швидко згуртував навколо себе ентузіастів. Організував вечір спортивної слави, показові виступи чемпіонів міста, допомагав впроваджувати виробничу гімнастику.

З нетерпінням чекали активісти, коли відбудеться день бігуна, день плавання, день стрільця.

О. Глушенко часто розповідає працівникам заводської котельні, де працює, про змагання багатоборців. Слухаючи такі розповіді, вирішила спробувати свої сили оператор Людмила Сорокіна. На першому ж тренуванні всіх здивувала, виконавши без спеціальної підготовки віджимання в упорі більше 40 разів.

Нині Л. Сорокіна має відмінні результати з плавання та кульової стрільби. Але тренера не влаштовують її показники з легкої атлетики. Дуже похвально долає кросову дистанцію Людмила на першому етапі. Тренер вніс корективи. Тренувальну дистанцію збільшено з 4 до 8 кілометрів.

Є вже в громадського тренера і помічники з числа кращих багатоборців. Оператор А. Мокряк, наприклад, залучив до занять багатоборством ГПО молодих токарів Анатолія Зайця та Андрія Пішка. Юнаки теж запи-

«СПАРТАК»—«ЗІРКА»—1:0

ФУТБОЛ

Кіровоградська «Зірка» після двох ігор на своєму стадіоні вирушила в турне до Житомира, Чернігова і Ірпеня.

Першу зупинку наші земляки зробили у Житомирі. Тут вони провели пропущений матч першого кола чемпіонату країни з місцевим «Спартак». Нагадуємо, що у поєдинку другого кола наші земляки в себе вдома зіграли із спартаківцями внічию — 1:1.

На цей раз зустріч закінчилася перемогою житомир'ян, яким вдалося забити у ворота гостей єдиний гол. Наступний тур — 7 жовтня, «Зірка» поміряється силами з чернігівською «Десною».

В. ТВЕРДОСТУП.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

СТАРШОКЛА СНИКИ Коробчинської десятирічки писали твори про людей, які стали взірцем у їхньому житті. І Сергій Петух вирішив: напишу про свого земляка Героя Радянського Союзу Павла Євтихійовича Кочергу, який проливав кров за Батьківщину. Юнак багато чув про цього звитязця від батька, від учителя і сам слухав його розповіді на уроках мужності.

З чого почати? Може про те, як лейтенант Кочерга вчинив сміливий напад на штаб ворога у селі Суджі і захопив «языка»? А може, про його перший орден — Вітчизняної війни І ступеня? Це — за подвиг у бою за село Терни, коли командир роти Павло Кочерга разом з бійцями підірвав два ворожі танки, закопані в землю, і, прорвавши оборону гітлерівців, блискучим ударом оволодів селом, а потім атакував фашистів, що збиралися знищити склади в зернодогодні. Скільки тоді хліба не дали спалити гвардійці роти Кочерги! Як дякували їм тернівці за рятунки!

Найбільшу відвагу лейтенант Кочерга проявив у районі Лютежа у Вишгороді. Тоді він дістав завдання утримувати висоту 117. Її намагалися захопити ворожі підрозділи моторизованої піхоти. До Лютежа гітлерівці тягли гармати, а потім туди кинули й танки. 6 жовтня 1943 року рота Кочерги відбила вісім атак ворога, було знищено більше 180 фашистів. А лейтенант захопив одну з ворожих гармат і вдарив по танках. Уже не було кому підносити снаряди — усі бійці роти поранені, вбиті. Офіцер сам наводив і бив по панцерниках. Шість

ДО ВИСОКОЇ ЗОРІ

ОБОВ'ЯЗОК

Лютеж був визволений від ворога. Радянські воїни наступали на Київ...

А через місяць в «Правду» був опублікований Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння лейтенанту Кочерзі звання Героя Радянського Союзу...

Сергій схилювся над зошитом і каліграфічним почерком вивів три перші слова — «До високої зорі». А потім — епіграф до учнівського твору:

«Якби тільки і було суджено в житті тілом зупинити кулю, що летить у бік Батьківщини, то і для цього варто народитися на світ».

Леонід ЛЕОНОВ. Закінчив Сергій Петух свою розповідь про Героя, згадавши, як комуніст Кочерга рятував хліб під Тернами і як потім, ставши після повернення з фронту головою колгоспу, сам сіяв його на рідній ниві.

КОЛИ на випускному вечорі його запитали, ким би він хотів стати, яку дорогу вибрав у житті, комсомолец Петух відповів:

— Докласти рук, щоб

хліб свій мати. Але передусім я повинен виконати свій найвищий обов'язок — стати воїном.

І він готувався до випробувань. Стати хліборобом для нього значило здобути професію.

Коли вступив до Кіровоградського машинобудівного технікуму, Микола Федорович, його батько, якось зауважив:

— Це вже в робітниках ти підеш, а не в хліборобах.

— Робити сівалки — то теж причетність до справи хліборобської. А ще я вмію, як і ти, водити автомашину, то хіба ця спеціальність, яку мені дали в школі, не згодиться в селі?

Одним із його наставників у технікумі був старший викладач фізвиховання Михайло Семенович Биков. Саме він допоміг Сергію здобути високий фізичний гарт. Комсомолец став значківцем ГПО, спортсменом — розрядником, перед призовом в армію на відмінно склав залік з фізичної та військово-технічної підготовки.

...І ось лист у Коробчине. Писав секретар комітету комсомолу військового підрозділу В. Макаров:

«Включившись у соціалістичне змагання за гідну зустріч 40-річчя Великої Перемоги, наші автомобілісти домоглися неабияких успіхів. Став на ударну вахту і ваш син, комсомолец Сергій Петух. Спасибі вам, Миколо Федоро-

вич і Ганно Михайлівно, за виховання хорошого сина, доброго і стійкого, сміливого і чесного. І школі — наша вдячність».

Любить і знає техніку Сергій. Закріплений за ним дизель завжди готовий до виконання будь-якого бойового завдання. Колишній учень Коробчинської десятирічки Сергій Петух виборов першість у соціалістичному змаганні на честь 60-річчя приєднання комсомолу імені Леніна. А тепер відзначився на Вхті пам'яті...

Микола Федорович перечитував лист кілька разів. Гордісно стало батькові за сина: Сергій самовіддано виконує свій священний обов'язок перед Батьківщиною, пам'ятає наказ односельців... Ось уже почув, що з військової частини про Сергія написали і у військомат, і в школу, і в технікум.

Про що ж напише він, сільський трудівник, син-воїну? Неодмінно про те, як село готується до саят — Дня Конституції, 40-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників, до річниці Великого Жовтня. Про те, що трудівники колгоспу імені Шевченка працюють нині і за себе, і за 120 полеглих на фронтах Великої Вітчизняної. Далеко від рідного дому на Вхті пам'яті, на бойовому посту його Сергій, а він тут — на полі, за яке проліз крізь комуніст П. Е. Кочерга, сотні солдатів Великої Вітчизняної. В них обох, батька і сина, одні устремління — до високої зорі, яка щасливо світить над радянською землею.

М. ВІНЦЕВИЙ.

с. Коробчине, Новомірогородський район.

ТРЕСТУ «ЦЕНТРОБАМБУД» головного управління по будівництву Байкало-Амурської магістралі для роботи в будівельно-монтажних поїздах

герміново потрібні робітники, які мають досвід роботи будівництві таких спеціальностей: штукатурно-малари, облицювальники, тесляри, газоелектрозварники, жерстяники,

монтажники залізобетонних та сталевих конструкцій, муляри, склярі, покрівельники, ізолювальники.

Оплата праці відрядно-преміальна. Працюючі користуються пільгами (виплачується районний коефіцієнт 1,7, північні надбавки кожен рік від 10 до 50 процентів, колісні 40 процентів. При укладанні договору виплачуються підйомні і проїзд до місця роботи. Житло за колишнім місцем роботи бронюється. Виділяється позика на заведення господарства.

Прибули на роботу надають житло в будинках тимчасового виконання протягом 6—8 місяців, одиноком надається гуртожиток.

Робітникам які проробили на БАМі 10 календарних років надається право вступати до житлових кооперативів в будь-яких містах країни (за винятком — столиць міст-героїв, курортів республіканського й союзного значення).

Трест має кращу на БАМі базу відпочинку й піонерський табір.

Виїзд на роботу за викликом тресту без сім'ї (до одержання житла). Пропозиції приймаються два місяці з дня опублікування в газеті.

Особи, які виявляють бажання працювати в тресті, повинні вислати завірену копію трудової книжки на адресу: 676080, Амурська обл., г. Тында, трест «Центробамстрой», отдел кадров.

Виклик надсилається протягом 10 днів.

«Молодой комунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины

На підприємстві читальня

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів комсомольського життя — 2-46-51; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту фотолaboratorii — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53

Газета виходить в п'ятницю і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гнінни, 2.

ВК 05553.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 533. Тираж 55900.